

LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ FRAKCIJOS PASIŪLYMAI SPRENDŽIANT ILGALAIKĮ TVARŲ VIEŠOJO SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ DARBO UŽMOKESČIO FINANSAVIMĄ

V SKYRIUS VIEŠOJO SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ DARBO APMOKĖJIMO GERINIMO SIŪLYMAI

77. Ilgalaikiam tvariam viešojo sektoriaus finansavimui užtikrinti, 2020 metais pasiekti mokesčių perskirstymą nuo BVP 32 proc., o 2022 metais pasiekti EBPO vidurkį 34 proc.

77.1 Šiame Strategijos skyriuje pateikiami siūlymai viešojo sektoriaus darbuotojų darbo apmokėjimo gerinimui 2020 metams ir vėlesniam laikotarpiui iki 2025 metų: dėl bazinio dydžio didinimo, dėl mažiausių pareiginių algų didinimo, dėl atskirų sektorių darbuotojų darbo užmokesčio didinimo, bendros priemonės, taikytinos visam viešajam sektoriui bei atskirų sektorių darbuotojų darbo užmokesčio didinimui, taip pat kiti darbo apmokėjimo gerinimo siūlymai, siejant juos su sektoriniais veiklos rodikliais ir vykdomomis struktūrinėmis reformomis.

78. Dėl bazinio dydžio:

78.1. per 2 metus (2020-2021 m.) atstatyti iki ekonominės krizės buvusį bazinį dydį (183 eurai), ~~konkretų dydį kiekvienais metais siekti suderėti nacionalinėje kolektyvinėje sutartyje (preliminarus lėšų poreikis 2 metams – apie 200 mln. eurų);~~ **2020 m. nustatyti 180 eurų, 2021 m. – 183 eurų.**

78.2. atstačius iki ekonominės krizės buvusį bazinį dydį, kasmet didinti bazinį dydį **nemažiau nei praeitų metų infliacijos lygis (kainų indeksas). 2 proc.** (nepriklausomai nuo infliacijos dydžio), Paliekant teisę nacionalinėje kolektyvinėje sutartyje išsiderėti didesnį bazinio dydžio augimą. ~~tačiau šio dydžio bendra suma su minėtais 2 proc. negalėtų būti didesnė nei praėjusių 2 metų ir prognozuojamas einamųjų metų šalies VDU augimo vidurkis, įvertinus praėjusių 2 metų ir prognozuojamą einamųjų metų šalies ūkio produktyvumo augimo vidurkį (t.y. jeigu šalies VDU prieaugis būtų spartesnis nei šalies ūkio produktyvumo augimas, maksimaliai išsiderėtas bendras tų metų bazinio dydžio augimas negalėtų būti didesnis nei produktyvumo augimo vidurkis). Indeksavimo schema nebūtų taikoma ekonominės recesijos sąlygomis. Bazinis dydis galėtų būti mažinamas tik išimtiniais atvejais, kai iš esmės pablogėja valstybės ekonominė ir finansinė būklė.~~

79. Dėl mažiausių pareiginių algų didinimo:

79.1. Siekiant mažinti disproporcijas tarp skirtingų lygių (A, B, C), skirtingų grupių pareigybių pareiginės algos koeficientų, užtikrinti, kad už aukštesnės kvalifikacijos darbą būtų mokamas didesnis darbo užmokestis, mažinti darbo užmokesčio atotrūkį tarp vadovaujančių ir žemesnes pareigas einančių darbuotojų ir siekiant atitikti Europos socialinės chartijos nuostatas dėl minimalaus darbo užmokesčio: padidinti mažiausius kvalifikuotų darbuotojų pareiginės algos koeficientus, kad

2020 m. mažiausia kvalifikuoto darbuotojo pareiginė alga (jos pastovioji dalis) sudarytų ne mažiau kaip ~~50~~ **60** proc. einamųjų metų šalies VDU (preliminarus lėšų poreikis apie 23 mln. eurų) ir padidėtų pareiginės algos koeficientų skirtumai tarp skirtingų lygių, grupių pareigybių (sumažėtų „persidengimai“), ir vėliau pareiginės algos koeficientus laipsniškai didinti siekiant, kad 2025 m. mažiausia kvalifikuoto darbuotojo pareiginė alga (jos pastovioji dalis) sudarytų ne mažiau kaip ~~60~~ **70** proc. einamųjų metų šalies VDU ir proporcingai padidėtų skirtingų lygių, grupių darbuotojų pareigybių minimalūs koeficientai bei tam tikru procentu (10-15 proc.) padidėtų ir maksimalūs skirtingų lygių, grupių darbuotojų pareigybių koeficientai;

79.2. Konkretūs pasiūlymai dėl koeficientų nustatymo galėtų būti numatomi nacionalinėje kolektyvinėje sutartyje, vėliau sutartus dydžius įtvirtinant Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatyme, prireikus ir kituose įstatymuose.

81. Dėl darbo užmokesčio skirtumo mažinimo tarp vadovų ir žemesnes pareigas einančių darbuotojų – nustatyti, kad didžiausias leistinas darbo užmokesčio skirtumas tarp viešojo sektoriaus įstaigos vadovo ir toje įstaigoje dirbančių darbuotojų darbo užmokesčio vidurkio neturėtų **2021 m.** viršyti 5 kartų, **o iki 2025 m. darbo užmokesčio skirtumas neturėtų viršyti 4 kartus .**

82. Dėl pareiginės algos kintamosios dalies dydžio – atsižvelgiant į tai, kad šalia pastoviosios pareiginės algos dalies darbuotojams gali būti mokama kintamoji dalis, kuri turi būti išimtinai skatinamoji ir skiriama už pasiektus darbo rezultatus, tikslinga pareiginės algos kintamąją dalį **iki 2021 m.** sumažinti nuo 50 proc. iki 30 proc. (atitinkamai padidinant pareiginės algos koeficientų viršutines ribas) bei užtikrinant, kad šios įstatyminės nuostatos įsigaliojimo metu nei vienam darbuotojui, kuriam buvo nustatyta pareiginės algos kintamoji dalis, nesumažėtų jo gaunamas darbo užmokestis.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

**NUTARIMAS
DĖL ILGALAIKIO TVARAUS VIEŠOJO SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ DARBO
UŽMOKESČIO FINANSAVIMO IKI 2025 METŲ STRATEGIJOS PATVIRTINIMO**

2019 m. d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

atsižvelgdamas į

- Lietuvos Respublikos Konstitucijos 48 straipsnyje įtvirtintą konstitucinio teisingumo principą, pagal kurį kiekvienas žmogus turi teisę gauti teisingą apmokėjimą už darbą,
- viešojo sektoriaus darbuotojų svarbą užtikrinant valstybės saugumą, gerovę, pažangą ir efektyvumą bei aukštos kvalifikacijos ir kompetencijų poreikį, viešajame sektoriuje teikiant viešąsias paslaugas ir atliekant gyvybiškai svarbias visuomenei funkcijas,
- santykinai mažėjantį viešojo sektoriaus darbuotojų gaunamo darbo užmokesčio konkurencingumą, palyginti su privačiame sektoriuje mokamo darbo užmokesčio augimo tempais, ir su tuo susijusią darbuotojų trūkumo ir kompetencijos problemą,
- šalies ekonomikos raidą, finansines galimybes ir būtinumą laikytis fiskalinės drausmės reikalavimų,

siekdamas

- vykdyti nuoseklią viešojo sektoriaus efektyvumo didinimo, viešųjų paslaugų kokybės gerinimo ir viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčio didinimo politiką,
- mažinti viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčio netolygumus ir disbalansą, atsirandantį dėl darbo užmokesčio reglamentavimo skirtinguose Lietuvos Respublikos įstatymuose ir nesisteminių šių įstatymų pakeitimų,
- konstruktyvaus bendradarbiavimo su socialiniais partneriais, ieškant sprendimų ir kompromisų, derantis dėl nacionalinės kolektyvinės sutarties dėl viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčio finansavimo,

n u t a r i a:

1 straipsnis.

Patvirtinti Ilgalaikio tvaraus viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčio finansavimo iki 2025 metų strategiją (toliau – Strategija) (pridedama).

2 straipsnis.

Pasiūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei:

- 1) rengiant Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektus atsižvelgti į Strategijos nuostatas bei parengti ir pateikti Lietuvos Respublikos Seimui atitinkamų Lietuvos Respublikos įstatymų projektus, reikalingus Strategijos nuostatomis įgyvendinti;
- 2) koordinuoti Strategijos nuostatų įgyvendinimą.
- 3) kiekvienais metais Vyriausybės metinėje veiklos ataskaitoje pateikti Strategijos nuostatų įgyvendinimo stebėsenos rezultatus.
- 4) **teikiant naujus įstatymo projektus turi būti atsižvelgiama į ilgalaikio tvaraus viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčio finansavimo strategiją.**